

Cesta

8-9
2011

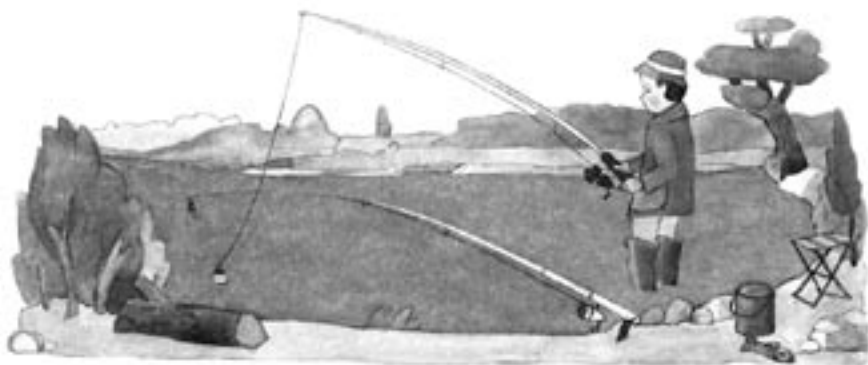
KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Podobenství.....	4
Škola hrou I.	5
Španělskou zemi mám já rád.....	6
Jonáš, Ninivé a velryb IV.	8
Ta naše květena - česká? 7.....	10
Toulky s Kuldou XXI.	12
Soutěž o tři knihy	15
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 840 306 090
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: J. Oleš, J. Brázdil, H. Rokytová, C. Gold
 a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Za ohromně krásné prázdniny
dnes ti přicházím poděkovat, Pane náš.
Za to, že jsme tolik užili koupání v řece,
v lese mohli sbírat houby, samorosty
i borůvky a ostružiny na všelijaké dobroty.

Za to, že jsme mohli jezdit na kole,
fotografovat a hrát ping-pong.

Za nádherné západy slunce
a dvakrát jsme si přivstali také na jeho vycházení.

Za černé hodinky s vyprávěním rodičů,
za ohníčky, při kterých jsme zpívali.

A nejvíc za to, že jsme byli celá rodina pohromadě
a každý pro každého měl čas.

To bylo moc krásné.

Ještě jednou děkuji.

Amen.

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kázatelkou Jednoty bratrské**

Podobenství o boháči a Lazarovi (Lukáš 16,19-31)

Byl jednou jeden boháč, nádherně se oblékal a každý den hodoval. U vrat jeho domu lehával nemocný chudák jménem Lazar, který toužil alespoň po zbytcích, které padaly ze stolu boháče. Nikdo se však nad ním neslitoval. Když Lazar zemřel, přišel do nebe k praotci Abrahamovi. Boháč se však po smrti dostal do pekla, kde musel hodně trpět. V dálce viděl Abrahama a u něj Lazara. Volal na Abrahama a prosil jej, ať k němu Lazara pošle, aby mu aspoň kapkou vody smočil rty. Abraham odpověděl: „To nejde, ty jsi měl vše dobré už za života, kdežto Lazar měl jen to zlé. Teď se to obrátilo. Navíc je mezi námi propast, kterou nelze překročit.“

„Tak jej, prosím, aspoň pošli do mého domu, aby varoval mých pět bratrů!“ prosil boháč. Abraham však odvětil: „Cožpak nemají Mojžíše a Proroky? Pokud je neposlechnou, neposlechnou ani Lazara.“

Co vyplývá z tohoto příběhu? Stává se, že nás někdo nabádá, abychom změnilí své chování, jinak nás čeká trest nebo jiná nepříjemnost. Nám se však nechce se změnit – je nám příjemně. Proto nevěříme žádným varováním, namlouváme si, že nám se nic stát nemůže... Když se potom trest dostaví, jak rádi bychom se změnilí, je však již pozdě.

Jana Krajčířiková

Aktovka

Do tvojí nové školní brašny
se musí vejít celý svět
a dosud známý souhrn věd.
Někdy je krásný jindy strašný
a rájem je jen na pohled.

S tou tíhou na zádech vždy zrána
poschodí bereš kalupem –
večer se vracíš udýchaná.
Konkuruje ti jenom máma
svou věčnou taškou s nákupem.

Nikoho dosud nenapadlo
vynaleznouti zlehčovadlo.
Tak přeskoč ještě jeden schod
a trénuj, dcero, pro život!

Svatava Mášová
(pokračování příště)

„Španělskou zemi mám já rád, o Španělsku si zpívám...“

Tak už se zase přiblížil letní čas, měsíce zasloužené dovolené jak pro vaše rodiče, tak i pro vás školáky.

Název článku vám patrně připomněl refrén populární písně Jaroslava Ježka v podání dua známých herců a komiků Voskovce a Wericha.

A co o Španělsku vlastně víte? Možná aspoň to, že tam dodnes mají krále, Juana Carlose. Těch zajímavostí, hlavně pro vás mladé, je však mnohem víc. Od historických památek a staveb, přes exotickou přírodu a blahodárny účinek slunce, až po plavání a surfování v moři nebo návštěvu aquaparku se cvičenými delfíny.

Jistě byste takový poznávací zájezd ocenili. Kromě písčitého pobřeží a pláží od hranic Francie až dolů na jih k Barceloně po Andaluzii zde najdete velmi pohostinné obyvatele regionu zvaného Katalánsko. Samozřejmě Španělsko má i další oblasti, jako je na severu Galicie, pak Baskicko, Kastilie či Aragonie. Turisty jsou často navštěvovány Baleárské ostrovy ve Středozemním moři včetně Kanárských ostrovů v Atlantiku.

Ještě donedávna bylo Španělsko málo známou zemí. Proto se tradovalo rčení: „To je pro mne španělská vesnice,“ když někdo chtěl naznačit, že o něčem vůbec nic neví. Dnes je tomu jinak, protože Česko i Španělsko jsou členy Evropské unie a pro jejich obyvatele, zejména turisty, existuje už bezvázový styk.

Bude vás nejspíš také zajímat, že Španělé jsou, na rozdíl od nás, silně věřící křesťané, převážně katolíci, a pravidelně se účastní bohoslužeb.

Někteří z vás jistě nedávno s rodiči sledovali v naší televizi přímý přenos bohoslužby a kázání papeže před katedrálou sv. Jakuba na severozápadě Španělska v Santiagu de Compostela. Do tohoto známého poutního místa se sešla řada poutníků z mnoha zemí, aby modlitbou a zpěvem vzdali hold Bohu a papeži.

Leccos by se dalo říci i o velmi typických rysech španělského způsobu života. Zvláště oblíbená je hra na kytaru „španělku“ a exotický zpěv flamenco za doprovodu rytmů kastanět i podupávání tanečníků. Rovněž známá

je tradice býčích zápasů a návštěva arény představuje pro mnohé turisty vrcholný zážitek.

A to jsme pominuli bohatou španělskou kulturou a světově známé hudební skladatele (Albéniz nebo zejména Manuel de Falla), vynikající malíře (Velázquez, Picasso), operní zpěváky tenory (Plácido Domingo, José Carreras) nebo světově proslulého spisovatele Miguela de Cervantese s románem Don Quijote.

Věřím, že vás tento stručný přehled toho nejzajímavějšího ze Španělska něčím zaujal. Pokud v budoucnu Španělsko o dovolené navštívíte a poznáte blíže tuto zemi šťavnatých pomerančů a oliv, pak se tento článek nemínil účinkem.

Končím pozdravem: Hasta la vista! – Na shledanou!

Dr. Karel Lachout

Ale co bylo s Jonášem?
Zůstala vzadu pevná zem,
loď mizí kdesi v nedohlednu
a nejbliže je odtud ke dnu.
I když teď na moři je klid,
jak má se Jonáš zachránit?

Tu náhle, ne však náhodou,
noří se velryb nad vodou,
otvírá tlamu jako bránu
a Jonáš mizí v tomto chřtánu.
Namísto plavby do Taršíše
teď leží velrybovi v břiše.

Jak pustý je temný kout!
Má v něm jak v hrobě zahynout?
Což smrt má dvojí podobu?
V nedozírnu i ve hrobu?
Ten hrob se bezútěšným zdál
a Jonáš trpce vzpomínal:

„Proč jsem tě, Bože, neposlechl?
Nedopuť, abych tady zdechl!
Můj Pane, zachraň mne a spas
a svěř mně poznovu svůj hlas!“

Tu Jonáš místo nářku všeho
velebit začal Pána svého.
A zpíval nahlas, žalmy pěl.
To i ten velryb slyšet měl.
Zpěv hlasitě se nesl tmou
a rozléhal se ozvěnou.

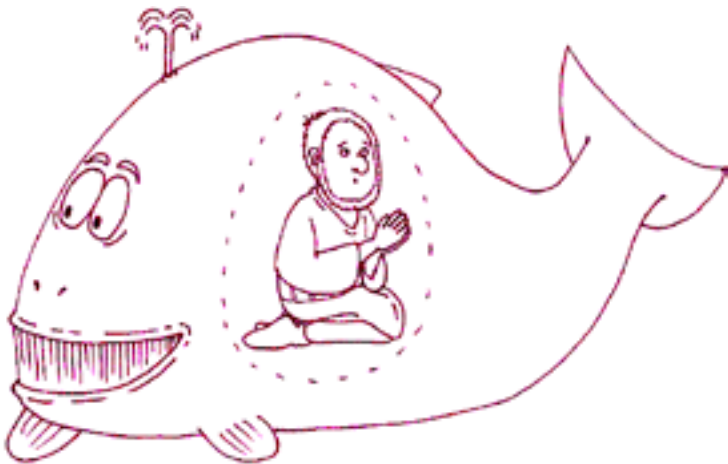

V temnotě chvalozpěvy zněly
a jimi chvěl se velryb celý.

Dne třetího – už soumrak byl –
ten tvor se k zemi přiblížil.
Pod nebem čistým, pod hvězdami
Jonáše vyvrhl ven z tlamy,
do života ho opět vrátil
a pak se do hlubiny ztratil.

Klaus-Peter Hertzsch:
„Der ganze Fisch war voll Gesang“
S přihlédnutím k biblickému prorockému spisu „Jonáš“
volně přebásnil Miroslav Matouš
(pokračování příště)

7. Laskavec

Rod laskavců (*Amaranthus*) zahrnuje kolem 60 druhů, které rostou po celém světě vyjma arktických oblastí. Ačkoli u nás si laskavec pamatujeme hlavně jako plevel, ve světě je pěstován např. pro semena (jde o tzv. pseudoobilnou rostlinu – ze zrna se dá vyrábět mouka) nebo jako krmivo pro zvířata. Pěstované formy původně pocházejí ze střední Ameriky a rostly zde již před třemi tisíci lety. Patří do čeledi laskavcovitých spolu se řepou, někdy se k laskavcovitým řadí i merlík nebo lebeda; mezi odborníky je tato čeleď považována za ne zcela jednoznačnou, neboť rostliny v ní se poměrně dosti liší. Rodové jméno *Amaranthus* bývá vykládáno dvojím způsobem. Jako „amoris anthos“, květ lásky, milosti; tento výklad se promítl i do několika evropských jazyků a lidových jmen. Vykládá se však také jako „amarantos“, nevadnoucí.

Laskavec ohnutý (*Amaranthus retroflexus*, na obrázku) je jednoletá bylina, která může dorůst až dvoumetrové výše. Lodyha je silná, zelená až načervenalá, listy střídavé a zespoda chlupaté. Květenství je husté a uspořádané v tzv. lichoklasy, květy jsou velmi nenápadné, zelené a objevují se od července do října. Plodem je tobolka. Původní je v Severní Americe, v současnosti je však rozšířen téměř po celém světě. V Evropě zcela zdomácněl, u nás byla jeho přítomnost prvně zdokumentována v roce 1818. V naší zemi roste zejména v teplejších oblastech, ve vyšších polohách jen asi do 700 m. n. m. Vybírá si dusíkaté sušší půdy, slunná a teplá stanoviště jako pole, okraje cest, rumišť, skládky...

Laskavec ocasatý (*Amaranthus caudatus*) k nám dorazil z Indie a střední Asie. Je to až 120 cm vysoká bylina s rozvětvenou lodyhou, na níž jsou střídavé, vejčité kopinaté listy. Drobné nahloučené květy vyrůstají v nápadných, 10-70 cm dlouhých, převislých a někdy i dále rozvětvených hroznech. V zahradách se často pěstuje pro okrasu zejména jeho červenofialová varianta. Plně vyvinuté květenství trochu připomíná zvířecí ocas. Kvetou od července do zámrazu, nesnáší teploty pod bod mrazu. Proto mladé rostliny vysazujeme až koncem května, kdy již nehrozí noční mrazíky.

Laskavec zvrhlý (*Amaranthus hybridus/chlorostachys*) je v teplejších oblastech České republiky hojnější než laskavec ohnutý. Dorůstá asi jednoho metru, je jednoletý, lodyha velmi bohatě větvená a jen řídce ochlupená. Kvetे v lichoklasech od července do září a dovede vyprodukovat až půl milionu droboučkých, lesklých černých semen.

Petra Štěpánová

Kulda léčí - dokončení

Otec Jurášek pokýval hlavou a řekl zpola vážně: „No jo, ty chlape jeden, to abychom ti teď vykali a říkali ti pane Smejkal...“ „Ale co, jen zůstaňte při Smejčilovi, však jsem si to zasmejčil, vlastně zasloužil.“ „Holt jsi měl, jak se po mém povolání říká, vypuštěnej rybník. Ale už se ti nahání.“

„Zato vám, pane porybný, do rybníka natéká, ale nepřibývá, že?“ „Jak to víš?“ zarazil se otec Jurášek. „A čím to tedy je, když to víš?“ „Inu,“ usmíval se strejda Smejčil, „protéká vám škvírou ve stavidle na jalovině. A jak to vím? Přece vsmejčil jsem to.“

Pan porybný si připlácl dlaň na čelo. Věděl, že stavidlo na jalové strouze, kudy přetéká voda po jarním tání a vždy, když je jí přebytek, je chatrné a počítal, že po podzimním výlovu dá zhotovit nové. Pokud ovšem sežene šikovného řemeslníka, který to dovede.

K jeho překvapení se Smejčil nabídl, že to vodní zařízení opraví, když bude mít vhodné dřevo. „A na podzim vám postavím nové. Vždyť jsem původně tesař a snad jsem to ještě nezapomněl.“ Otec Jurášek mu slíbil, že dostane zapláceno. Domluvili se, že opravu provedou po obědě.

„Co budeš jíst ty?“ znovu se do Smejčila pustily Kvítkovanky a hlásily porybnému, že jejich vyléčený soused nemá v chalupě ani suchou kůrku, akorát špinavé talíře s rybími kostičkami. „Potřebuješ hospodyni!“ „No jo, ale kde ji najdu?“ „Něco k jídlu ti, Smejčile, donesem. A najdem ti slušnou vdovu.“ „Ale ať není hádavá,“ vyhradil si.

Výpravu k jalové strouze tvořil pan porybný s pilou přes rameno, Smejčil s brašnou náradí a čtyři děti, které nesly prkna rozličné délky. Kulda nesl sám sebe klouzavým letem. Zpod stromů na hrázi bylo vidět, jak ve větříku skotačí po hladině tisíce zrcátek.

Oni se však pohybovali vážně, protože oprava každého rybníčního zařízení je vážná věc. Obcházeli rybník k bočnímu zálivu, který se zarazil až o návrší, odkud se zvedal borový les. Bok návrší tvořil holý kamenitý splaz, pozůstatek dávné činnosti ledovců.

Žádné pochopení pro činnost naší skupiny však neprojevíly kopřivy. Ve vlhkém stínu se postavily do cesty, houština vysokých kopřiv, přichystaných požahat smělce, který by se jimi odvážil projít.

Teď se ukázalo, jaká výhoda je mít s sebou Kuldu, kamarád kulový blesk pochopil bez říkání, co má dělat. Sněs se nad zem a doslovarazil pěšinu kopřivami, které před ním lehaly dočista usušené a neškodné. Náhle se však s vylekaným vypísknutím vznesl a z kopřiv se ozvalo zlostné zabručení a cosi se odtamtud valilo.

„Divočák!“ vykřikla pražská Mirka, vyděsil se i Říša.

„Ale ne,“ usmál se otec Jurášek. Bylo to mohutné tmavé zvíře s protáhlou hlavou a bílým pruhem po její straně. Pelášilo komicky všema nohama zároveň a brumlavě hubovalo, dokud nezmizelo v balvanech kamenité stráně.

„Jezevec,“ pokračoval pan porybný. „Je užitečný, spolyká hromadu slímáků a všelijaké havěti. Kdybyste slyšeli, jak při tom mlaská a bručí! Vede noční život, ale tohle už je dědek, má převrácený čas a schrupnul si venku, namísto ve své noře v kamenech...“

Konečně se zastavili nad úhledně vyzděným korytem jalové strouhy, které v mírném sklonu procházelo hrází. Mělo být suché, jenže nebylo. Stavidlo sice vypadalo hezky, jak bylo porostlé mech, ale prastaré dřevo pod ním trouchnivělo a mezi díly, z nichž bylo sestaveno, vyhníla škvíra, že jste jí mohli prostrčit dlaň, a tudy unikala voda z rybníka. Otec Jurášek a Smejčil v holínkách seskočili do koryta a zkoumali závadu.

„Nedá se nic dělat,“ důležitě poznamenal Smejčil, „někdo musí do vody a přidršet dřevěnou záplatu z druhé strany, protože v samotném stavidle nebude držet hřebík.“

Zákoutí rybníka ožilo, oba starší hoši se svlékli do trenýrek a řekli byste, že odvážně hupšli do vody, no, ale při stavidle jim jí nebylo víc jak do pasu.

Dívky na břehu přidržovaly prkna, když je oba hlavní pracovníci přirezávali na správnou délku. Kulda ve vzduchu aspoň práci fandil.

„Budu stavidlo hlídat,“ oznámil veselými poskoky, navíc to přetlumočila Lucinka, „a kdyby znovu teklo, přiletím to říct.“

„Taky kdybys viděl někoho pytláčit,“ zavolal na něho pan porybný, přátel-
sky se ušklíbl na Smejčila, ale nevyhrál. Smejčil se zašklebil ještě víc.

Stavidlo po opravě už nepropouštělo ani kapku a všichni měli pocit, že při té práci prožili báječné odpoledne. Většině z nich trochu zatrnulo, když Říša z dobré nálady cákl po nízko poletujícím Kuldovi dvě plné hrstě vody. Nestalo se však nic zlého, jenom to zasyčelo. Kamarád blesk v mžiku proměnil vodu v páru hustou jak mléko a tou párou nakreslil ve vzduchu srdíčko, jaké se prodává na pouti z perníku. Pochopili všichni, co tím sděluje, a byla na to jediná možná odpověď.

„My tě, Kuldo, taky máme moc rádi...“

Ladislav Muška
(pokračování příště)

Milé děti,

prázdniny utekly jako voda a školáci znovu vyrazí za vzděláním. Snad vám první školní dny trochu zpřijemní naše osmisměrka. Pokud nám své řešení pošlete nejpozději do poloviny října, můžete se v listopadu stát jedním ze tří výherců knihy!

O	A	N	I	T	Č	I	L	G	N	A	A	P
D	R	K	Ť	E	S	A	T	E	V	S	Y	Ř
A	Á	E	I	M	K	A	L	E	I	T	T	E
T	O	M	P	T	B	D	Č	P	S	S	V	S
A	E	E	O	U	A	E	Ě	E	Š	E	E	T
CH	K	V	L	O	Š	M	T	J	C	Š	Y	Á
L	K	E	E	T	E	L	E	I	I	H	Í	V
A	A	K	I	Z	Y	F	V	T	I	N	B	K
Í	Y	N	L	Í	D	A	A	N	A	D	Y	Y
A	A	Ů	K	O	L	Y	K	Ř	Í	M	S	E

aktovka
angličtina
čeština
data
dějiny
dílny

fyzika
chemie
knihy
lavice
matematika
pero

přestávky
sešit
tabule
testy
úkoly
zeměpis

Blahopřejeme výhercům květnové soutěže
(stejně byly kytice B a F):

Eliška Hořínková z Ratají nad Sázavou
Miroslav Hlaváč a Nikola Malá z Kojetína

E
Spoj nás v jed - no, Pa - ne, spoj nás v jed - no pou - tem,
H⁷ E
jež ne - mů - že být zlá - má - no. Spoj nás v jed -
H⁷
no, Pa - ne, spoj nás v jed - no, Pa - ne, spoj nás v jed -
E Fine A
no lá - skou svou. _____ Je jen je - den
je jen je - den

E H⁷ | 1. E H⁷ | 2. E H⁷
Bůh, _____ je jen jed - no tě - lo,
Kráľ, _____ pro - to zpí - vá _____ me. _____

Da capo al Fine

